

Nowoczesna Infrastruktura Podziemna – Polska Południowa

Finansowanie Inwestycji Komunalnych

Bank BPH

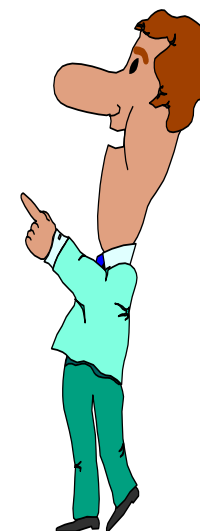
Brzeg Opolski, 05 kwietnia 2006

Bank BPH – kim jesteśmy?

- Jeden z największych banków na polskim rynku – lider w zakresie nowatorskich rozwiązań, w tym dla jednostek samorządu terytorialnego i firm komunalnych;
- Wysoki udział rynkowy w zakresie finansowania, m.in.. dzięki aktywnemu zastosowaniu project finance oraz emisji obligacji;
- Współpraca z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w zakresie finansowania inwestycji infrastrukturalnych samorządów i przedsiębiorstw komunalnych;
- Współpraca ze związkami samorządów, firmami doradczymi, instytutami i instytucjami badawczymi dla zapewnienia rozwoju rynku usług finansowych dla sektora publicznego.

Dlaczego warto korzystać z finansowania zewnętrznego z banków?

- ✓ **możliwość realizacji dodatkowych zadań inwestycyjnych**
  - zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności
  - podniesienie poziomu infrastruktury (warunek rozwoju)
  - źródło dodatkowych przychodów lub oszczędności

- ✓ **umożliwienie dostępu do „środków pomocowych” poprzez zapewnienie udziału własnego**

- ✓ **stworzenie możliwości pokrycia wydatków celem ich późniejszego refinansowania np. z funduszy strukturalnych UE – kredyty pomostowe**

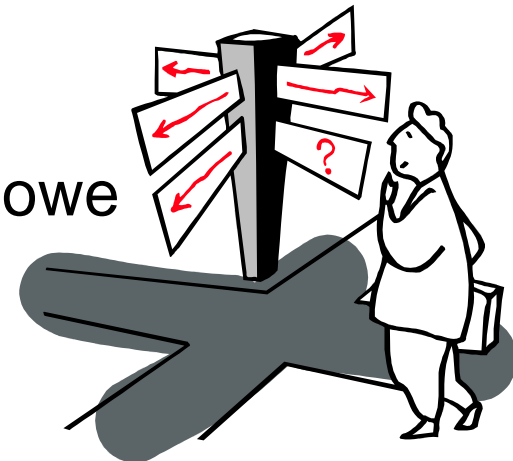

Kryteria wyboru „właściwego” instrumentu finansującego

- **możliwości finansowe Klienta i specyfika projektu** (m.in. długość okresu finansowania, w tym karencji)
- **akceptowalny poziom ryzyka** (walutowego i stopy procentowej – zainteresowanie ograniczaniem tych ryzyk)
- **możliwości ustanowienia zabezpieczeń** (szczególnie przy transakcjach wieloletnich)
- **współpraca z odpowiednim partnerem – instytucją finansową** (zapewnienie elastyczności na etapie negocjacji i w trakcie okresu finansowania). *Wyzwanie – procedury przetargowe*

Zewnętrzne źródła finansowania – podstawowe aspekty

- ⇒ finansowanie budżetu JST (konsolidowane i nie konsolidowane)
- ⇒ finansowanie spółek zależnych
- ⇒ realizacja inwestycji poprzez spółki celowe (podmioty trzecie) oraz PPP

Zewnętrzne źródła finansowania (1/4)

- **Kredyty inwestycyjne:**

- finansowanie na okres do 25 lat
- karencja na okres budowy i „rozruchu” (na kilka lat)
- wykorzystanie w transzach lub jednorazowo
- elastyczność w zakresie wykorzystania i obsługi zadłużenia (wybór/ zmiana walut, wcześniejsza spłata, stopa stała/ zmienna, itd.)

- **Kredyty pomostowe:**

- umożliwienie bieżącego regulowania wydatków podlegających później refundacji
- wykorzystanie w transzach - jednorazowa spłata ze środków z „docelowego” źródła finansowania (m.in. fundusze UE)
- elastyczność w zakresie warunków finansowania

Zewnętrzne źródła finansowania (2/4)

▪ Emisja obligacji (także Euro-obligacji):

- relatywnie tanie źródło kapitału
- aspekt promocyjny dla emitenta – szczególnie w przypadku emisji publicznych: większe kwoty w celu zminimalizowania zwiększonych kosztów przeprowadzenia emisji
- zapewnienie terminowego udostępnienia środków (gwarancja objęcia emisji)
- rating (wymagana niezależna ocena)
- specyfika obsługi (np. serie z różnymi terminami wykupu)

▪ Obligacje przychodowe:

- (praktycznie) nie wykorzystywany jeszcze w Polsce interesujący, nie-konsolidowany instrument finansowy
- potrzeba zidentyfikowania (wyodrębnienia) strumienia stałych przychodów

Zewnętrzne źródła finansowania (3/4)

- **Finansowanie przez dostawcę/ wykonawcę - wykup wierzytelności (forfeiting):**
  - realizacja zadań inwestycyjnych bez zaciągania kredytów bankowych (zobowiązania nie obciążające wskaźników zadłużenia JST)
  - uproszczone procedury (zapewnienie finansowania obciąża wykonawcę/ dostawcę) – wymóg uwzględnienia odroczonej płatności już na etapie przetargu na wybór dostawcy/ wykonawcy
  - niskie koszty finansowania
  - nieograniczone (w zakresie przedmiotowym) możliwości stosowania (okres do 10 lat)

Zewnętrzne źródła finansowania (4/4)

- **PPP – Partnerstwo Publiczno-Prywatne (spółki celowe):**
  - wiele możliwych wariantów (różne poziomy ryzyka dla partnera publicznego i prywatnego) – nie tylko (?) na bazie „nowej” Ustawy
  - zapewnienie realizacji inwestycji bez obciążania budżetów
  - dostęp do nowoczesnych technologii – trwała poprawa jakości usług
  - ograniczenie ryzyka inwestycji – część ponosi inwestor
  - zapewnienie dostępu do źródeł finansowania (bez ograniczeń np. z Ustawy o finansach publicznych)

- **Leasing poprzez spółki celowe i komunalne:**
  - do 100% wartości przedmiotu leasingu w okresie do 10 lat
  - nieruchomości (użytku publicznego i komercyjne) i ruchomości (środki trwałe)

Co dalej ...

- ✓ **stopniowe ograniczanie bezpośrednich inwestycji w ciężar budżetów JST** - dot. wybranych elementów infrastruktury komunalnej;
- ✓ **wzrost znaczenia finansowania strukturalnego** (złożone finansowanie oparte o cash-flow z danej inwestycji) oraz innych źródeł nie podlegających konsolidacji długu;
- ✓ **potrzeba wieloletniego planowania** (inwestycji i źródeł finansowania) – możliwe przypadki restrukturyzacji długu dla uwzględnienia potrzeb i realnych możliwości spłaty
- ✓ **Niezbędny (!!!) wzmożony wysiłek w celu absorpcji środków z UE** – m.in. bank w roli doradcy, a nie tylko dostawcy środków ...

Obsługa bieżąca

- ⇒ Lokowanie nadwyżek finansowych
- ⇒ Cash Management
- ⇒ Transakcje zabezpieczające ryzyka

Lokowanie nadwyżek finansowych

✓ Rynkowe instrumenty lokacyjne - indywidualne kwotowania

- lokaty o stałym oprocentowaniu (StOp)
- obligacje i bony skarbowe – rynek pierwotny i wtórny
- transakcje typu Buy Sell Back (BSB)
- nieskarbowe papiery dłużne (papiery komercyjne) emitowane na rynku polskim – rynek pierwotny i wtórny
- Euroobligacje, i inne obligacje notowane na rynkach międzynarodowych

✓ Strukturyzowane instrumenty lokacyjne - oferta niestandardowa

Cash Management

- **TRANS-Balancing** – optymalizacja zarządzania płynnością na wielu rachunkach (konsolidacja sald)
- **TRANS-Collect** – automatyzacja uzgadniania należności (automatyczna identyfikacja wpłat np. podatków lokalnych, płatności za usługi komunalne)
- **TRANS-Cash** – kompleksowa obsługa gotówkowa (zasilenia i odwózki gotówki do/z siedzib jednostek gminy)
- **TRANS-Investment** – codzienne inwestowanie nadwyżek środków
- **Bankowość elektroniczna** (internetowa platforma Business-Net)
– wymiana informacji z systemem F/K

Transakcje zabezpieczające ryzyka

✓ Zabezpieczanie ryzyka walutowego

- negocjowane kursy natychmiastowych transakcji wymiany walut (NTW)
- transakcje FORWARD
- opcje/ strategie walutowe

✓ Zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej

- zamiana cash flow (stopa zmienna/ stopa stała)
- SWAP-y na stopę procentową
- FRAs- (Future Rate Agreements)
- opcje na stopę procentową

✓ Transakcje łączone - CIRS